

Ytterligare verktyg för makrotillsyn

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens lagförslag som innebär att Finansinspektionen ges ytterligare verktyg för makrotillsyn.

Genom förslaget införs ett nytt krav på att kreditinstitut och sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden.

Vidare ska amorteringskravet tillämpas också av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen.

Slutligen införs med förslaget en möjlighet att i Sverige erkänna krav som ställs upp i en offentlig reglering i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som motsvarar amorteringskravet eller kravet på att vissa företag ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2018.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns en reservation (SD).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:22 Ytterligare verktyg för makrotillsyn.

Fyra yrkanden i en följd motion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden	7
Ytterligare verktyg för makrotillsyn	7
Kompletterande information	12
Utskottets ställningstagande	12
Amorteringskravets tillämpning och Finansinspektionens mandat	14
Motionen	14
Utskottets ställningstagande	14
Reservation	16
Amorteringskravets tillämpning och Finansinspektionens mandat, punkt 2 (SD)	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Propositionen	17
Följdmotionen	17
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ytterligare verktyg för makrotillsyn

Riksdagen antar regeringens förslag i bilaga 2 till

1. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:22 punkterna 1 och 2.

2. Amorteringskravets tillämpning och Finansinspektionens mandat

Riksdagen avslår motion

2017/18:3935 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–4.

Reservation (SD)

Stockholm den 7 december 2017

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Monica Green (S), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingemar Nilsson (S), Niklas Wykman (M), Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Jakob Forssmed (KD), Adnan Dibrani (S), Peter Helander (C), Rasmus Ling (MP) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2017/18:22 Ytterligare verktyg för makrotillsyn föreslår regeringen att riksdagen antar förslag till ändringar i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

En följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

Regeringens och motionens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslagen har granskats av Lagrådet. Efter Lagrådets granskning har en hänvisning i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ändrats i regeringens förslag. Lagförslaget är författningstekniskt okomplicerat, och Lagrådets yttrande har därför inte begärts i denna del.

En skrivelse i ärendet har inkommit till utskottet från Svenska Bankföreningen och Sparbankernas Riksförbund (dnr 509–2017/18).

Bakgrund

Utvecklingen av makrotillsynen internationellt och i Sverige

Baselkommittén för banktillsyn (BCBS) utarbetar internationella standarder för banktillsyn. Reformpaketet Basel III med bl.a. ökade krav på institutens likviditet och kapital och verktyg för makrotillsyn togs fram efter finanskrisen 2008 och 2009. Inom EU genomfördes Basel III 2014 i det s.k. kapitaltäckningsregelverket. Som en del av makrotillsynsarrangemangen inom EU etablerades Europeiska systemrisknämnden (ESRB) 2010. ESRB övervakar och analyserar systemrisker och har möjlighet att utfärda varningar och rekommendationer till EU:s medlemsstater.

I Sverige har Finansinspektionen som tillsynsmyndighet ansvar för de verktyg för makrotillsyn som kan aktualiseras inom ramen för det inom EU harmoniserade kapitaltäckningsregelverket och i övrigt. Finansinspektionens uppdrag utvidgades den 1 januari 2014 till att även omfatta ansvar för ”att vidta åtgärder för att motverka finansiella obalanser i syfte att stabilisera kreditmarknaden, men med beaktande av åtgärdernas effekt på den ekonomiska utvecklingen”¹. Frågan har därefter uppkommit om Finansinspektionens mandat att vidta åtgärder är tillräckligt för att ta hand om detta utvidgade ansvar. I särskilt fokus har risker förknippade med hushållens ökande skuldsättning i Sverige legat.

Det uppstod under våren 2015 särskilda oklarheter över vilket lagstöd som fanns för Finansinspektionen att utfärda föreskrifter om amorteringskrav.

---

¹ Se förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen.

Lagstiftning om detta togs fram och trädde i kraft den 1 maj 2016 (se prop. 2015/16:89, bet. 2015/16:FiU30, rskr. 2015/16:179). För att effektivt kunna motverka risker för den makroekonomiska och den finansiella stabiliteten har, förutom Finansinspektionen, bl.a. Internationella valutafonden (IMF) och EU-kommissionen framhållit att det ytterligare bör klargöras vilka verktyg för makrotillsyn som ska kunna aktualiseras i det avseendet.

Vidare har riksdagen gjort bedömningen att ansvaret, befogenheterna, verktygen och processen kring makrotillsynsbeslut behöver förtydligas och läggas fast. Riksdagen har påtalat betydelsen av att regeringen snarast föreslår ett sammanhållet och väl fungerande ramverk för den svenska makrotillsynen (bet. 2015/16:FiU41, rskr. 2015/16:313).

I oktober 2016 träffades en politisk överenskommelse mellan regeringen, allianspartierna och Vänsterpartiet om ett utvidgat mandat för Finansinspektionen.²

Gällande rätt

Stöd för verktyg för makrotillsyn finns i

- kapitaltäckningsregelverket, dvs. i tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet och svensk lagstiftning som genomför kapitaltäckningsregelverket
- lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortad LBF.

Enligt tillsynsförordningen kan medlemsstaterna under vissa omständigheter använda sig av ett antal specifika makrotillsynsåtgärder för att motverka makrotillsyns- eller systemriskerna på nationell nivå (artikel 458). Det kan t.ex. handla om högre kapitalbaskrav eller striktare likviditetskrav än vad som följer av tillsynsförordningen.

Kapitaltäckningsdirektivet genomförs i svensk rätt främst genom lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen) och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen). Kapitaltäckningsdirektivets regler om kapitalbuffertar ger medlemsstaterna viss flexibilitet att på nationell nivå bemöta cykliska och strukturella systemriskerna. Kapitaltäckningsdirektivet innehåller också regler som gör det möjligt för de nationella tillsynsmyndigheterna att besluta om att ett institut ska ha en högre kapitalbas än tillsynsförordningens kapitalbaskrav, dvs. att ett institut ska upprätthålla ett s.k. särskilt kapitalbaskrav ("pelare 2-beslut"). De sistnämnda reglerna är genomförda i 2 kap. 1 § tillsynslagen.

Finansinspektionen kan erkänna vissa utländska verktyg för makrotillsyn i Sverige.³ Syftet med dessa bestämmelser är att motverka regelarbiter, dvs. att institut flyttar delar av sin verksamhet till länder med lägre krav för att undvika t.ex. strängare kapitalkrav.

---

² Se Regeringskansliets pressmeddelande den 26 oktober 2016.

³ Se 1 kap. 6 § tillsynslagen, 4 kap. 7 § buffertlagen och 5 § lagen (2014:967) om införande av lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Amorteringskravet innebär att kreditinstitut enligt 6 kap. 3 § LBF ska tillämpa återbetalningsvillkor som är förenliga med en sund amorteringskultur och motverkar alltför hög skuldsättning hos hushållen. Kravet syftar till att bidra till en sund amorteringskultur och motverka makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker. Amorteringskravet har också ett konsumentskyddande syfte.

Vidare ska kreditinstituts rörelse enligt 6 kap. 4 § LBF drivas på ett sunt sätt (sundhetskravet). Sundhetskravet – som i huvudsak är ett verktyg för konsumentskydd – syftar till att kreditinstituten ska hålla en sådan kvalitetsnivå i sin verksamhet att förtroendet för kreditmarknaden kan upprätthållas, framför allt i förhållande till kunderna.

Såväl amorteringskravet som sundhetskravet har getts en generell utformning, och regeringen eller Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om kraven.

Utöver ovanstående lagbestämmelser har Finansinspektionen utfärdat allmänna råd om begränsning av krediter mot säkerhet i form av pant i bostad, det s.k. bolånetaket.⁴ Bolånetaket syftar framför allt till att öka konsumentskyddet på kreditmarknaden men har även haft inverkan på makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker som är kopplade till hushållens skuldsättning.

---

⁴ Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2016:33) om begränsning av krediter mot säkerhet i form av pant i bostad.

Utskottets överväganden

Ytterligare verktyg för makrotillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ytterligare verktyg för makrotillsyn. Därmed antar riksdagen förslag om ändringar i lagen om bank- och finansieringsrörelse och i bolånelagen.

Propositionen

Krav på att företag ska driva sin verksamhet så att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden

Regeringen föreslår att det införs ett nytt generellt krav på att kreditinstitut och sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen ska driva verksamheten på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Finansinspektionen) ska kunna utfärda närmare föreskrifter om kravet. Bestämmelserna ska införas i LBF respektive bolånelagen.

De verktyg för makrotillsyn som kan införas enligt förslaget – i form av Finansinspektionens föreskrifter – är olika slag av begränsningar av kreditgivning till hushåll och företag. Det gäller framför allt olika slag av begränsningar av hur stora lån och ränteutgifter som kredittagare kan anses klara av i förhållande till sina ekonomiska förutsättningar. Begränsningarna kan gälla för individuella lån eller kreditgivarnas samlade utlåning under en viss tidsperiod. Begränsningarna bör enligt regeringen ta sikte enbart på nya krediter och inte påverka redan ingångna kreditavtal.

Förslaget att göra ingrepp i kreditgivarnas verksamhet i det nu aktuella avseendet motiveras enligt regeringen av de allvarliga skadeverkningar som finansiella obalanser kan leda till. Finansiella obalanser på kreditmarknaden kan medföra makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker. Sådana obalanser kan t.ex. medföra att breda grupper av kredittagare (hushåll och företag) kraftigt ökar sin skuldsättning och därtill kopplade återbetalningar och räntekostnader. Den kreditgivning till hushåll eller företag som medför finansiella obalanser på kreditmarknaden kan medföra betydande effekter som drabbar Sveriges ekonomi och finansiella system och som går utöver effekterna för den enskilda kreditgivaren. Erfarenheterna visar också att ekonomiska kriser som är kopplade till hög eller snabbt ökande skuldsättning tenderar att bli särskilt långa och djupa.

Finansinspektionen ska inhämta regeringens medgivande innan ytterligare verktyg för makrotillsyn införs. En sådan ordning medför en förstärkt möjlighet till demokratiskt ansvarsutkrävande och också ett mer effektivt samspel mellan makrotillsynspolitiken och finanspolitiken, anför regeringen.

Sådana verktyg är – liksom verktyg för makrotillsyn som kan införas enligt amorteringskravet – kraftfulla instrument med stor potentiell påverkan på såväl den enskildes ekonomi som svensk ekonomi och de offentliga finanserna. En förebild för utformningen av ett sådant krav på medgivande kan enligt regeringen vara förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter.⁵

Finansinspektionen ska utöva tillsyn över att bestämmelserna följs, och om inspektionen finner att ett institut inte följer bestämmelserna kan den ingripa med sanktioner.

Regeringen anser att det finns skäl att följa upp hur väl de verktyg för makrotillsyn som aktualiseras enligt förslaget uppfyller sitt syfte. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför följa upp frågan inom ramen för en utvärdering. Uppföljning och utvärdering bör ske först när ett enskilt verktyg för makrotillsyn har tillämpats under så lång tid att det finns ett tillräckligt bedömningsunderlag.

Det kan enligt regeringens uppfattning finnas skäl att göra undantag från begränsningarna vid kreditgivning i fråga om vissa kredittagare eller krediter. Samtidigt får det enligt regeringen förutsättas att ett sådant undantag ska kunna motiveras av sakliga skäl. I det ligger också att ett undantag inte bör motverka syftet med kravet på att företag ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden. Regeringen framhåller att den förutsätter att Finansinspektionen när den utfärdar föreskrifter kommer att beakta sådana krediter som avses i 4 § fjärde stycket konsumentkreditlagen när den utfärdar föreskrifter. De krediter som avses är sådana som tillskillnad från en vanlig bostadskredit är uppbyggda så att konsumenten inte betalar amorteringar eller räntor löpande under kredittiden.

Lagrådet och flera remissinstanser anser att det föreslagna kravet och bemyndigandet till det kravet bör kunna preciseras bättre. Regeringen konstaterar att den allmänt hållna utformningen av lagförslaget överensstämmer med den ordning som gäller för övriga bestämmelser i 6 kap. LBF och 4 kap. bolånelagen. Förslaget innebär att Finansinspektionen ska kunna utfärda föreskrifter om kravet på att företag ska driva sin verksamhet så att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden. I det ligger att kravets innebörd i huvudsak kommer att framgå av Finansinspektionens föreskrifter. Finansinspektionens förslag till föreskrifter ska dessutom åtföljas av en konsekvensutredning där de närmare effekterna av föreskrifterna beskrivs. Mot den bakgrunden anser regeringen, till skillnad från remissinstanserna och Lagrådet, att det inte finns anledning att formulera det föreslagna kravet på annat sätt.

Några remissinstanser ifrågasätter om delegering av föreskrifträtten är förenlig med regeringsformen (RF). Regeringen anför att för att grundlagsenligheten av en bestämmelse inte ska behöva ifrågasättas är det

---

⁵ Ett motsvarande krav på regeringens medgivande finns för amorteringskravet (förordning 2016:347 om ändring i förordning [2004:329] om bank- och finansieringsrörelse).

viktigt att kunna avgöra om en viss reglering hör till det obligatoriska lagområdet eller inte. Av särskild betydelse är gränsen mellan civilrätt och offentlig rätt. Regeringen menar att kravet som föreslås på att företag ska driva sin verksamhet så att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden är av offentligrättslig art. Det innebär att det är möjligt att delegera föreskrifträtten. Den mer detaljerade regleringen av kravet på att företag ska driva sin verksamhet så att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden bör, liksom i fråga om amorteringskravet i LBF, ske i föreskrifter på lägre nivå än lag. En sådan ordning följer även systematiken i övriga lagar på finansmarknadsområdet, där föreskrifträtt i stor utsträckning är delegerad till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det huvudsakliga skälet till denna form av lagstiftningsteknik är enligt regeringen att det ofta är fråga om detaljerade och tekniskt komplicerade bestämmelser. Sannolikheten är ofta stor för att regelverket återkommande behöver ändras för att hållas aktuellt och följa utvecklingen på kreditmarknaden.

Amorteringskravet ska tillämpas också av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen

Det nu gällande amorteringskravet enligt LBF – som trädde i kraft den 1 maj 2016 – innebär att kreditinstitut som lämnar bolån till enskilda personer ska tillämpa återbetalningsvillkor som är förenliga med en sund amorteringskultur och motverkar alltför hög skuldsättning hos hushåll. Regeringen föreslår att amorteringskravet ska tillämpas också av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen. Bolånelagen trädde i kraft den 1 januari 2017. Ett sådant amorteringskrav bör enligt regeringen följa de principer som gäller för amorteringskravet i LBF. Det innebär t.ex. att innan Finansinspektionen beslutar föreskrifter om ett amorteringskrav för sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen ska de inhämta regeringens medgivande.

Som skäl för förslaget anför regeringen att om kreditgivare som bedriver verksamhet enligt bolånelagen inte omfattas av amorteringskravet kan dessa företag vid kreditgivning lämna krediter under andra förutsättningar än de som gäller för kreditinstitut som driver verksamhet enligt LBF. Det kan i sin tur medföra dels ökade makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker i form av en urholkad amorteringskultur, dels snedvridning av konkurrensen på kreditmarknaden.

En möjlighet införs att i Sverige erkänna utländska krav

Regeringen föreslår vidare att det införs en möjlighet att i Sverige erkänna krav som ställs upp i en offentlig reglering i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som motsvarar amorteringskravet eller kravet på att vissa företag ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden. När ett sådant krav har erkänts gäller det för den verksamhet som ett svenskt kreditinstitut driver

i det landet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få utfärda föreskrifter om erkännande av utländska krav.

Utländska krav påverkar i första hand ekonomin och de offentliga finanserna i det land som har ställt upp kraven. Vid en delegering till Finansinspektionen av rätten att utfärda föreskrifter om erkännande av utländska krav saknas det därför skäl att införa krav på att inspektionen ska inhämta regeringens medgivande innan föreskrifterna beslutas, menar regeringen.

Förslaget träffar svenska kreditinstitut och sådana svenska kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen och som driver verksamhet i ett annat land inom EES antingen genom filial eller genom att från Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster utan att etablera filial och som (enligt det landets rörelseregler och i förekommande fall regler som genomför e-handelsdirektivet) förutsätts iakttä utländska krav som motsvarar amorteringskravet eller kravet på att de ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden.

Finansinspektionen ska kunna ingripa mot ett svenskt företag som driver verksamhet i ett annat land inom EES och som inte uppfyller det utländska kravet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 1 februari 2018. De nya bestämmelserna ska tillämpas på krediter som lämnas efter ikraftträdandet.

Konsekvensanalys

Samhällsekonomiska effekter

I konsekvensanalysen framhåller regeringen att det på ett samhällsekonomiskt plan finns ett värde i att utbudet av krediter som kan medföra makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker begränsas. Förslaget kan leda till att kreditmarknaden blir mer motståndskraftig mot störningar och mer långsiktigt uthållig. När ett verktyg för makrotillsyn enligt förslaget övervägs, utformas eller kalibreras behöver såväl de risker som det aktuella verktyget motverkar som de kostnader som verktyget kan medföra för kreditgivare och kredittagare beaktas.

Verktyg för makrotillsyn när det gäller bolån kan exempelvis leda till minskad rörlighet på bostadsmarknaden, vilket i sin tur också kan dämpa tillväxttakten i ekonomin och öka arbetslösheten. Minskad rörlighet på bostadsmarknaden skulle i sin tur kunna försvåra inträde på bostadsmarknaden för potentiella bostadsköpare, eftersom minskad rörlighet innebär lägre omsättning och därmed minskat utbud av bostäder till försäljning. De negativa samhällsekonomiska effekter som kan uppstå som ett resultat av att ett verktyg för makrotillsyn införs måste emellertid vägas mot de risker som kan uppstå

om finansiella obalanser på kreditmarknaden tillåts växa obehindrat. Dessa effekter kan dessutom mildras genom att verktyg för makrotillsyn utformas och kalibreras på ett sätt som innebär att effekterna på den ekonomiska utvecklingen beaktas.

Förslaget om att ett amorteringskrav ska tillämpas av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen bedöms inte få några betydande samhällsekonomiska effekter, eftersom amorteringskravet redan tillämpas i stor utsträckning vid kreditgivning.

Förslaget om att utländska krav som motsvarar amorteringskravet och kravet på att företag ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden ska kunna erkännas i Sverige kan påverka makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker i utlandet, men bedöms inte få några betydande samhällsekonomiska effekter i Sverige.

Effekter för kredittagare

Verktyg för makrotillsyn som införs när det gäller bolån innebär att vissa hushåll inte kan ta upp lika stora lån som de annars hade kunnat göra, eller att deras månatliga utgifter kopplade till boendet i fråga om nya lån påverkas. Det kan i sin tur medföra minskad handlingsfrihet för dessa hushåll i förhållande till om det inte hade införts verktyg för makrotillsyn. Samtidigt medför det minskade makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker, vilket i sin tur minskar hushållens risker.

Vissa verktyg för makrotillsyn som kan införas enligt förslaget kan även ha ett konsumentskyddande syfte, vilket stärker hushållens ställning. Om det i sin tur medför att prisutvecklingen på bostäder dämpas, innebär det att hushållen köper bostäder med lägre belåningsgrad än om det inte hade införts verktyg för makrotillsyn.

Verktyg för makrotillsyn som kan införas när det gäller företagskrediter kan i vissa fall begränsa företagets möjlighet att t.ex. bygga eller förvärva nya fastigheter, vilket i sin tur kan medföra lägre aktivitet i delar av ekonomin. Samtidigt innebär det minskade makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker, vilket i sin tur kommer företagssektorn till del genom en mer uthållig ekonomisk utveckling.

Förslaget om att ett amorteringskrav ska tillämpas av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen har begränsade effekter för kredittagare, eftersom amorteringskravet redan tillämpas i stor utsträckning vid kreditgivning.

Förslaget om att utländska krav, motsvarande t.ex. amorteringskravet, ska kunna erkännas i Sverige påverkar inte kredittagare i Sverige.

Effekter för kreditgivare

Förslaget om ett krav på att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden kan medföra minskad kreditgivning och lägre intäkter för företagen. Samtidigt minskar de risker som är förknippade med kreditgivning (kreditrisker och kreditförluster). Motsvarande gäller för förslaget om att ett

amorteringskrav ska tillämpas av sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen.

Förslaget om att utländska krav som motsvarar amorteringskravet och kravet på att företag ska driva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden ska kunna erkännas i Sverige kan medföra ökade kostnader för kreditgivning i form av anpassningar av rutiner och datasystem i världlandet. Samtidigt kan förslaget medföra att konkurrensförhållandena på de aktuella kreditmarknaderna utjämnas i viss utsträckning, eftersom svenska företag tvingas iakttä samma krav som inhemska företag.

Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar

Förslagen medför vissa merkostnader för Finansinspektionen, t.ex. för tillsyn över att de föreslagna kraven iakttas. De merkostnader som förslagen ger upphov till ska hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Finansinspektionens beslut om ingripande kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Samtidigt kan den förväntade måltillströmningen på grund av förslagen antas vara mycket begränsad. De merkostnader som förslagen kan ge upphov till hanteras inom domstolarnas befintliga ekonomiska ramar.

Kompletterande information

Den 13 november 2017 fattade Finansinspektionens styrelse beslut om ett förslag till skärpt amorteringskrav inom ramen för gällande regelverk, och förslaget skickades samtidigt till regeringen för godkännande. Regeringens godkännande av det skärpta amorteringskravet lämnades den 30 november 2017. Skärpningen innebär att nya bolånetagare med bolån som överstiger 4,5 gånger bruttoinkomsten ska amortera minst 1 procent av skulderna utöver det befintliga amorteringskravet. Med nya bolån avses lån som lämnas mot säkerhet i en bostad i Sverige efter att de föreslagna föreskrifterna börjat gälla. Syftet med regleringen är att öka de svenska hushållens motståndskraft mot makroekonomiska störningar. De nya reglerna ska träda i kraft den 1 mars 2018.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens lagförslag om ytterligare verktyg för makrotillsyn. Förslaget är ett viktigt led i att förtydliga ansvar, befogenheter och verktyg inom makrotillsynen. Som framhålls i propositionen kan kreditgivning till hushåll eller företag som leder till finansiella obalanser medföra betydande effekter för svensk ekonomi och finansiella system. Ekonomiska kriser kopplade till hög eller snabbt ökande skuldsättning tenderar dessutom att bli särskilt långa och djupa. Utskottet anser liksom regeringen att det till följd av de allvarliga skadeverkningar som finansiella

obalanser kan leda till kan vara motiverat att göra ingrepp i kreditgivarnas verksamhet på det sätt som förslaget innebär.

I förslaget ingår att amorteringskravet ska utvidgas till att gälla också sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen. Det är enligt utskottet motiverat eftersom det förutom att motverka makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker även förhindrar en snedvridning av konkurrensen på kreditmarknaden. Samtidigt kan det som regeringen påpekar finnas skäl att göra undantag från amorteringskravet i vissa fall. Det gäller exempelvis för sådana krediter som kan lämnas till äldre personer mot säkerhet i en bostad som de redan äger, s.k. seniorlån. Dessa krediter är till skillnad från vanliga krediter uppbyggda så att konsumenten inte betalar amorteringar eller räntor löpande under kredittiden. Det är enligt utskottet bra att det framgår av propositionen att denna typ av krediter inte ska omöjliggöras genom det nu aktuella förslaget utan att Finansinspektionen förutsätts beakta sådana krediter när inspektionen utfärdar föreskrifter. Samtidigt bör, som regeringen också framhåller, eventuella undantag inte motverka syftet med amorteringskravet, utan undantag bör motiveras av sakliga skäl.

De verktyg för makrotillsyn som kan införas enligt förslaget har en stor potentiell påverkan såväl på den enskildes ekonomi som på svensk ekonomi och offentliga finanser. Utskottet anser därför att det är en god ordning som föreslås att regeringens medgivande (i likhet med vad som gäller för det befintliga amorteringskravet) ska inhämtas innan Finansinspektionen kan införa ytterligare verktyg för makrotillsyn. Det är också viktigt att Finansinspektionens förslag enligt propositionen ska åtföljas av en konsekvensutredning där de närmare effekterna av föreskrifterna beskrivs, t.ex. hur föreskrifterna påverkar människors möjlighet att komma in på bostadsmarknaden. Utskottet välkomnar slutligen att regeringen avser att följa upp och utvärdera hur väl de verktyg för makrotillsyn som aktualiseras enligt förslaget fyller sitt syfte.

Mot den bakgrunden tillstyrks regeringens lagförslag.

Amorteringskravets tillämpning och Finansinspektionens mandat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om tillämpningen av amorteringskravet, om Finansinspektionens mandat och om konsekvensanalyser.

Jämför reservationen (SD).

Motionen

I kommittémotion 2017/18:3935 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) vill motionärerna att riksdagen riktar ett antal tillkännagivanden till regeringen med anledning av propositionen.

Motionärerna anser att lagförslaget omöjliggör utlåning i form av s.k. seniorlån, dvs. sådana krediter som innebär att konsumenten inte betalar amorteringar eller räntor löpande under kredittiden. Därför vill motionärerna att denna typ av krediter undantas från amorteringsregelverket (yrkande 1).

Vidare menar motionärerna att regeringen bör förtydliga och precisera Finansinspektionens mandat inom ramen för arbetet med finansiell stabilitet (yrkande 2). Det är av avgörande betydelse för arbetet med finansiell stabilitet att de myndigheter som hanterar frågan har ett tydligt mandat, och genom det aktuella lagförslaget kommer oklarheten i ansvarsfördelningen för finansiell stabilitet att öka ytterligare, enligt motionärerna.

I motionen efterfrågas också ett förtydligande av vad som avses med finansiella obalanser och hur dessa bör hanteras (yrkande 3). Målet för Finansinspektionens agerande för att värna den finansiella stabiliteten bör beskrivas väsentligt mer precist och förses med en uppsättning av regleringsverktyg som myndigheten kan använda under givna förutsättningar.

Slutligen vill motionärerna att Finansinspektionen ska genomföra en konsekvensanalys av förslag som väsentligt påverkar bostadsmarknaden, t.ex. amorteringskravet och bolånetaket (yrkande 4). En sådan konsekvensanalys, där förslagets effektivitet och konsekvenser för hushållens ekonomi och för arbetet med finansiell stabilitet i övrigt framgår, bör presenteras för riksdagen innan verktyget får användas.

Utskottets ställningstagande

Motionärerna hävdar att lagförslaget omöjliggör s.k. seniorlån och vill därför undanta denna typ av krediter från amorteringsregelverket. Till skillnad från motionärerna anser inte utskottet att lagförslaget omöjliggör denna typ av lån. Som utskottet påpekade i föregående avsnitt skriver regeringen i propositionen att denna typ av krediter inte ska omöjliggöras genom det nu aktuella förslaget.

eftersom Finansinspektionen förutsätts beakta sådana krediter när den utfärdar föreskrifter om amorteringskravet.

I motionen efterfrågas vidare ett förtydligande av Finansinspektionens mandat och även av vad som avses med finansiella obalanser och hur dessa bör hanteras. Finansinspektionens uppdrag omfattar enligt gällande bestämmelser ansvar för ”att vidta åtgärder för att motverka finansiella obalanser i syfte att stabilisera kreditmarknaden, men med beaktande av åtgärdernas effekt på den ekonomiska utvecklingen.”⁶ Uttrycket finansiella obalanser ska enligt propositionen tolkas utifrån såväl ett makroekonomiskt som ett finansiellt stabilitetsperspektiv, vars närmare innebörd kan variera över tid. Vidare säger regeringen att finansiella obalanser kan utgöras av en utveckling eller ett tillstånd på (hela eller delar av) kreditmarknaden och som utgångspunkt uppstår vid kreditgivning till hushåll och företag. Regeringen exemplifierar också i propositionen hur finansiella obalanser kan uppstå. Dessutom tydliggörs genom lagförslaget Finansinspektionens mandat genom att inspektionen bemyndigas att utfärda föreskrifter om kravet på att institut inte ska bidra till finansiella obalanser. Regeringen klargör också att de verktyg för makrotillsyn som kan införas enligt förslaget – i form av Finansinspektionens föreskrifter – kan vara olika slag av begränsningar av kreditgivning till hushåll och företag. Därmed anser inte utskottet att det finns fog för ytterligare förtydliganden i de avseenden som motionärerna efterfrågar.

Slutligen vill motionärerna att Finansinspektionen ska genomföra en konsekvensanalys av förslag som väsentligt påverkar bostadsmarknaden. Analysen bör dessutom enligt motionärerna presenteras för riksdagen innan verktyget får användas. Som utskottet nämnde i föregående avsnitt ska Finansinspektionens förslag till föreskrifter åtföljas av en konsekvensutredning där de närmare effekterna av föreskrifterna beskrivs, t.ex. hur föreskrifterna påverkar människors möjlighet att komma in på bostadsmarknaden. Dessutom ska regeringen enligt förslaget följa upp och utvärdera hur väl de verktyg som aktualiseras uppfyller sitt syfte. Utskottet anser att detta är en fullt tillfredsställande ordning. I sammanhanget kan även nämnas att utskottet nyligen inlett en ordning med regelbundna offentliga utfrågningar om den finansiella stabiliteten med regeringen och de myndigheter som ingår i Finansiella stabilitetsrådet.⁷

Mot den bakgrunden avstyrker utskottet samtliga här aktuella motionsyrkanden.

---

⁶ Se 1 § 3 förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen.

⁷ En första sådan utfrågning höll utskottet den 13 juni 2017. Stenografiska anteckningar från denna utfrågning finns publicerade i rapportserien Rapporter från riksdagen (2016/17:RFR22). Nästa offentliga utfrågning om finansiell stabilitet planerar utskottet att hålla den 23 januari 2018.

Reservation

Amorteringskravets tillämpning och Finansinspektionens mandat, punkt 2 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3935 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Äldre personer som under de yrkesverksamma åren prioriterat att amortera bostadslånen bör ha möjlighet att under den senare delen av livet använda bostaden som säkerhet för lån. Vi bedömer att lagförslaget omöjliggör utlåning i form av s.k. seniorlån, dvs. sådana krediter som innebär att konsumenten inte betalar amorteringar eller räntor löpande under kredittiden. Därför anser vi att denna typ av krediter bör undantas från amorteringsregelverket.

Det är av avgörande betydelse för arbetet med finansiell stabilitet att de myndigheter som hanterar frågan har ett tydligt mandat. I propositionen diskuteras om Finansinspektionens mandat är tillräckligt för att vidta de åtgärder som dess uppdrag förutsätter. Vi anser att inspektionens mandat genom det aktuella förslaget blir alltför oprecist och kommer att leda till ytterligare oklarheter när det gäller ansvaret för finansiell stabilitet. Därför bör regeringen förtydliga och precisera Finansinspektionens mandat inom ramen för arbetet med finansiell stabilitet.

Regeringen bör också förtydliga vad som avses med finansiella obalanser och hur dessa bör hanteras. Då det saknas definitioner av vad som avses med att ”bidra till finansiella obalanser” kommer det sannolikt att leda till en mängd onödiga rättsfall för att klargöra förutsättningarna för många av de företag som blir föremål för Finansinspektionens åtgärder.

Slutligen anser vi att Finansinspektionen ska genomföra en konsekvensanalys av förslag som väsentligt påverkar bostadsmarknaden, t.ex. amorteringskravet och bolånetaket. En sådan konsekvensanalys, där förslagets effektivitet och konsekvenser för hushållens ekonomi och för arbetet med finansiell stabilitet i övrigt framgår, bör presenteras för riksdagen innan verktyget får användas.

Mot den bakgrunden tillstyrker vi motionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:22 Ytterligare verktyg för makrotillsyn:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Följdmotionen

2017/18:3935 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kapitalfrigöringskrediter ska undantas från amorteringsregelverket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förtydliga och precisera Finansinspektionens mandat inom ramen för arbetet med finansiell stabilitet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga vad som avses med finansiella obalanser och hur dessa bör hanteras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Finansinspektionen ska genomföra en konsekvensanalys av förslag som väsentligt påverkar bostadsmarknaden, t.ex. amorteringskravet och bolånetaket, och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

dels att 6 a kap. 3 §, 15 kap. 1 a och 10 §§ och 16 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 6 kap. 3 c och 3 d §§, och närmast före 6 kap. 3 c och 3 d §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Finansiella obalanser på kreditmarknaden

3 c §

Ett kreditinstituts rörelse ska, utöver vad som i övrigt följer av denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, drivas på ett sådant sätt att institutet inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden.

Erkännande av utländska krav

3 d §

Krav som ställs upp i en offentlig reglering i ett annat land inom EES och som motsvarar kravet i 3 b eller 3 c § får erkännas i Sverige. När ett sådant krav har erkänts gäller det för den verksamhet som ett svenskt kreditinstitut driver i det landet.

6 a kap.3 §¹

Av innehållet i en återhämtningsplan och en koncernåterhämtningsplan ska det framgå att

1. de åtgärder som identifieras rimligen kan förväntas leda till att kreditinstitutet eller koncernen kan bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft, och

2. planen och de åtgärder som identifieras i den rimligen kan förväntas bli genomförda snabbt och effektivt vid finansiell stress och utan att leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.

En återhämtningsplan och en koncernåterhämtningsplan ska innehålla de ytterligare uppgifter som framgår av föreskrifter som meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5 eller tekniska standarder beslutade av Europeiska kommissionen enligt artikel 5.10 i kris- hanteringsdirektivet.

En återhämtningsplan och en koncernåterhämtningsplan ska innehålla de ytterligare uppgifter som framgår av föreskrifter som meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 6 eller tekniska standarder beslutade av Europeiska kommissionen enligt artikel 5.10 i kris- hanteringsdirektivet.

De åtgärder som identifieras i en återhämtningsplan och en koncernåterhämtningsplan får inte leda till att det uppkommer väsentliga hinder mot att rekonstruera eller avveckla ett kreditinstitut eller, i förekommande fall, ett annat koncernföretag som omfattas av planen.

15 kap.1 a §²

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

¹ Senaste lydelse 2015:1029.

² Senaste lydelse 2017:646.

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller

21. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller

avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

10 §³

Om ett kreditinstitut underlåter att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 16 kap. 1 § första stycket 12, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett kreditinstitut underlåter att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 16 kap. 1 § första stycket 13, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

16 kap.

1 §⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,

2. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 5–7 §§,

4. vilka åtgärder som ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, amortering, sundhet samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,

4. vilka åtgärder som ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, amortering, sundhet, *att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden* samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,

5. erkännande av utländska krav enligt 6 kap. 3 d §,

5. innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt

6. innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt

³ Senaste lydelse 2017:231.

⁴ Senaste lydelse 2016:346.

6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,

6. innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,

7. vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,

8. innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,

9. offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §,

10. kreditinstituts mångfalds-policy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

11. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

12. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsyns-verksamhet,

13. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal, och

14. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §.

6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,

7. innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,

8. vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,

9. innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,

10. offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §,

11. kreditinstituts mångfalds-policy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

12. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

13. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsyns-verksamhet,

14. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal, och

15. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2018.

2. Bestämmelserna i 6 kap. 3 c och 3 d §§ tillämpas på krediter som lämnas efter ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter

dels att 6 kap. 9 § och 7 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 4 kap. 12 a–12 c §§, och närmast före 4 kap. 12 a–12 c §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Amorteringskrav

12 a §

Kreditgivare som till konsumenter lämnar krediter som är förenade med panträtt i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt eller liknande rätt, eller som är förenade med motsvarande rätt i byggnad som inte hör till fastighet, ska tillämpa återbetalningsvillkor som är förenliga med en sund amorteringskultur och motverkar alltför hög skuldsättning hos hushållen.

Finansiella obalanser på kreditmarknaden

12 b §

En kreditgivares verksamhet ska, utöver vad som i övrigt följer av denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, drivas på ett sådant sätt att företaget inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden.

Erkännande av utländska krav

12 c §

Krav som ställs upp i en offentlig reglering i ett annat land inom EES och som motsvarar kravet i 12 a eller 12 b § får erkännas i Sverige. När ett sådant krav har erkänts gäller det för den verk-

samhet som en svensk kreditgivare driver i det landet.

6 kap.

9 §

Om en kreditgivare, en svensk kreditförmedlare eller en kreditförmedlare från ett land utanför EES inte i tid lämnar de upplysningar som kreditgivaren eller kreditförmedlaren är skyldig att lämna enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 12, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om en kreditgivare, en svensk kreditförmedlare eller en kreditförmedlare från ett land utanför EES inte i tid lämnar de upplysningar som kreditgivaren eller kreditförmedlaren är skyldig att lämna enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 15, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

7 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilket innehåll en ansökan om tillstånd enligt denna lag ska ha,
2. de krav på insikt och erfarenhet som ska gälla för deltagande i ledningen av en kreditförmedlare enligt 3 kap. 2 § första stycket 4,
3. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 3 kap. 2 § första stycket 6,
4. vilka uppgifter som ska ingå i en anmälan enligt 3 kap. 4 §,
5. vad en kreditgivare eller kreditförmedlare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 1 §,
6. vilka krav som ska gälla avseende kunskap och kompetens enligt 4 kap. 2 §,
7. en kreditgivares eller kreditförmedlars ersättningssystem enligt 4 kap. 3–6 §§,
8. riktlinjer för utlåning enligt 4 kap. 11 §,
9. riktlinjer för värdering av säkerhet enligt 4 kap. 12 § och vad som ska iaktas när det gäller dokumentation av värderingen,

10. vad en kreditgivare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 12 a §,

11. vad en kreditgivare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 12 b §,

12. erkännande av utländska krav enligt 4 kap. 12 c §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en anmälan enligt 4 kap. 13 § och vad en kreditgivare eller kreditförmedlare i övrigt ska iaktta när det gäller uppdragsavtal,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en anmälan enligt 4 kap. 13 § och vad en kreditgivare eller kreditförmedlare i övrigt ska iaktta när det gäller uppdragsavtal,

11. vad som ska ingå i dokumentation enligt 4 kap. 14 §, och

12. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 5 kap. 3 och 5 §§.

14. vad som ska ingå i dokumentation enligt 4 kap. 14 §, och

15. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 5 kap. 3 och 5 §§.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2018.

2. Bestämmelserna i 4 kap. 12 a–12 c §§ tillämpas på krediter som lämnas efter ikraftträdandet.